

Transitiivi-ilmaukset unkarilaisten ja saksalaisten S2-oppilaiden kirjoittamissa YKI-teksteissä

Väitöskirjassani tutkin sitä, miten unkarilaiset ja saksankieliset (saksalaiset ja itävaltalaiset) suomen kielen opiskelijat oppivat objektinsijojen (partitiivin vs. nominatiivi- genetiivi- tai akkusatiivimuotoisen totaaliobjektin) käyttöä. Tutkimuksessani yritän selvittää mm. sitä, miksi suomen objektin sijamuotojen oppiminen on vaikeaa vieraskielisille? Miksi virheet säilyvät pitkään? Mitkä alueet ovat oppijoille ongelmallisimpia ja miksi? Johtuvatko virheet oppijan äidinkielestä? Aukkotestisuoritusten analyysin mukaan opiskelijoille eniten ongelmia aiheuttivat ne konstruktio, joissa (1) objektintarkoite on epämääräinen, eli indefiniittinen (esim. (14) *Löysitkö virheen?*). Määräisyys (definiteness) ja epämääräisyys (indefiniteness) ovat sekä unkarissa että saksassa tärkeitä kategorioita, joita osoitetaan molemmissa kielissä määrällisellä tai epämäärällisellä artikkelilla, mutta kieliopillistunut artikkeli puuttuu suomesta. (2) Toinen tyypillinen ongelmakohta aukkotestisuoritusten analyysin mukaan oli ne transitiivi-ilmaukset, joissa verbi on punktuaalinen (esim. (14) ... *Käännöstä voit muokata painamalla sen jäljessä olevaa painiketta*). Tuloksieni mukaan näyttää siltä, että suomen kielen oppijat tulkitsevat punktuaaliverbin sisältämät transitiivikonstruktio loppuun suoritetuksi, rajalliseksi (bounded) kokonaisuudeksi ja käyttävät niissä usein totaaliobjektia (myös partitiiviobjektin sijaan).

Konferenssiesitelmäni tavoitteena on selvittää, miten transitiivi-ilmausten käyttö kehittyä ja muuttuu unkarilaisten ja saksalaisten S2-puhujien kirjoitelmissa, jotka edustavat Eurooppalaisen viitekehyksen (EVK) eri taitotasoa. Esitelmässäni analysoin mm. sitä, millaisia transitiivikonstruktioita unkarilaiset ja saksalaiset suomen kielen oppijat käyttävät YKI-testein kirjoitelmissa ja miten konstruktio muuttuvat, monimutkaistuvat ja kehittyvät tarkkuudeltaan taitotasosta toiseen. Puhun myös siitä, vahvistaako YKI-testien transitiivi-ilmausten analyysi aiempia tuloksiani, eli mitkä transitiivi-ilmaukset aiheuttavat unkarilaisille ja saksalaisille S2-oppijoille eniten ongelmia korpusaineiston tekstien analyysin mukaan.

Esitelmäni voin pitää suomen tai unkarin kielellä riippuen järjestäjien mielipiteestä (esim. sektioista, johon esitelmäni sijoitetaan tai mahd. kiinnostuneiden kielitaidosta).

Lähteet

- Huumo, Tuomas 2006. Kvantiteetti ja aika I. Nominaalisen aspektin näkökulma suomen objektin ja subjektin sijamerkintään. *Virittäjä* 2006/4: 504–538.
- ISK= Hakulinen, Auli & Vilkuna, Maria & Korhonen, Riitta & Koivisto, Vesa & Heinonen, Tarja Riitta & Aho, Irja 2005. *Iso suomen kielioppi*. Helsinki: SKS.
- Lähdemäki, Eeva 1995. *Mikä meni pieleen? Ruotsinkielisten virheet suomen ainekirjoituksessa*. Fennistica 11. Suomen kielen laitoksen julkaisuja, Åbo Akademi.
- Reiman, Nina 2014. Yläkoulun S2-oppilaiden transitiivi-ilmausten käyttö Eurooppalaisen viitekehyksen taitotasoilla. *Lähivertailuja* 24: 183–219.
- Spoelman, Marianne 2012. Prior linguistic knowledge matters: The use of the partitive case in Finnish learner language. *Acta Universitatis Ouluensis Humaniora* 111. Oulu.